

Dankdag in de woestijn van het leven?

Woensdag is het Dankdag voor gewas en arbeid. Maar wat als je eigenlijk niet kunt danken door persoonlijke omstandigheden die je leven bepalen?

Peter van den Berg

Mijn verhaal over dankdag is verbonden met mijn eigen levensverhaal. Ik ben geboren in 1974. Ik had een goed en mooi leven, was gemeentjurist en jarenlang politiek actief in zowel de gemeenteraad als Provinciale Staten in Zuid-Holland. Op mijn 39ste kreeg ik de diagnose ziekte van Parkinson. Toen ik 45 jaar was moest ik helaas een verzoek indienen om arbeidsongeschiktheid te worden verklaard. Die is toegekend. Mijn leven stond op z'n kop. Ik moest me ineens instellen op een heel ander leven. En dat gold ook voor mijn gezin.

Ik schreef er de afgelopen jaren twee boeken over, als mederedacteur van de bundels *Een nieuwe uitdaging met Parkinson* (2019) en *Beter leven met een chronisch-progressieve ziekte* (2020).

Mijn verhaal is niet uniek. Ik ben sinds 2010 diaken binnen de Hersteld Hervormde Kerk in Waddinxveen en hoor zo ook de verhalen van anderen. Wat je soms zomaar 'overkomt'. Ik ben lid van de patiënt-adviesraad van de Dienst Geestelijke Verzorging en Pastoraat binnen het Radboudumc in Nijmegen en geef regelmatig gastcolleges voor studenten en professionals over de impact van een chronische ziekte. Ik weet inmiddels: lijden gaat niemand voorbij.

Job

Wat kan een Dankdag voor gewas en arbeid moeilijk zijn als er groot verdriet of een ernstige ziekte onze familie, ons gezin ja misschien in uw, jou of mijn leven is binnengedrongen. Misschien ervaren we dat in deze coronatijden nog wel meer dan anders.

Als we het over lijden, zingeving en geloof hebben, dan gaan onze gedachten misschien naar Job of Habakuk. Indrukwekkend is het slot in Job 1: 'De HEERE heeft gegeven, en de HEERE heeft genomen; de Naam des Heere zij geloofd' (Job 1 vers 21b). Anders, maar vol geloofsvertrouwen is Habakuk wanneer hij, ook als er de vruchtbomen of het land geen vruchten voortbrengen en er geen vijgenboom in bloei staat, toch in de HEERE van vreugde zal opspringen.

Nee, met Job van wie niet alleen al zijn vee werd gestolen of verging, zijn tien kinderen overleden en vervolgens ook ziek werd, durven wij ons niet te vergelijken. En de situatie die Habakuk schetst die maken wij ook niet mee. Maar toch, je zult maar door een ernstige ziekte niet meer kunnen werken, de opvoedkundige en financiële zorg wordt op zijn minst lastig. Door arbeidsongeschiktheid geen collega's met als gevolg een stuk vereenzaming.

Je verantwoordelijkheden in kerk en maatschappij – die je misschien ervaren hebt als 'roeping van God' die moet je aan de gemeente en aan Hem teruggeven. Dan dankdag 'vieren'? Het lijkt alsof de hemel van koper is, de zon gaat op en schijnt maar je ziet het niet of kunt er niet van genieten. Wat kan er dan veel op je afkomen.

Nee, ik denk niet dat we Job zijn slot behoeven te lezen als een lofzang of juichen. Want wie kan dat zo midden in zijn ellende? We lezen hier van een neergebogen houding op de aarde en horen hier een gebed. Wellicht mogen we dit vers zien als een geloofsbelijdenis: als alles om mij weg valt dan houden wij (houd ik?) toch God over! Wij zien daarin Job vechtend, struikelend zijn levensweg tot aanvaarding ingaan. Niet bewust bij de pakken neerzittend, maar kruipend naar de sterke hand en zegende hand van God.

Een God die niet loslaat. Wie denkt in dit verband niet aan de tekst "*Werp uw zorg op den HEERE, en Hij zal u onderhouden; Hij zal in eeuwigheid niet toelaten, dat de rechtvaardige wankel*" (Psalm 55 vers 23). In de nieuwe NBV21 staat het ook treffend: "*Leg je last op de HEER, Hij zal je steunen, nooit zal Hij dulden dat een rechtvaardige ten val komt*".

En vergelijkbaar: "*Werpt al uw bekommernissen op Hem, want Hij zorgt voor u*" (1 Petrus 5:7). Dat 'werpen' is van een hogere orde en we kunnen dit, met eerbied en verwondering zien als een

opdracht en gebed van een hogere orde: 'gericht gooien' en vervolgens 'loslaten' zodat Hij vrede kan geven.

Steenrots

Ik weet zelf dat dat niet altijd gemakkelijk is. Het kan een geweldige strijd van (over)leven oproepen. Het kan je soms fysiek doen bezwijken, door de donkere wolken van ongeloof en ziekte het zicht (bijna) doen ontnemen. Maar dan mogen wij - met Job - zien op God als onze en mijn steenrots, ons fundament.

In Mattëus 7: 23-27 zijn twee bouwers bezig: de ene bouwt en realiseert wellicht binnen de afgesproken termijnen, de ander graaft en graaft en als hij na geruime tijd op de rots vaste grond heeft dán wordt er pas gebouwd.

Wellicht zijn er in uw leven ook situaties waardoor het water aan de lippen staat, misschien bent u geneigd God te verlaten. Heeft u misschien grote vragen, door een leven in nood en heeft u grote zorgen. Jezus Christus wijst ons door Zijn lijden, Zijn bloed, de weg, Hij is de waarheid en Hij schenkt het leven. Dan is het Goede Vrijdag, Pasen én dankdag. *"Mijn God, U zal ik eeuwig loven, Omdat Gij het hebt gedaan; Ik verwacht U trouwe hulp van boven;"* (Psalm 52).

Peter van den Berg woont in Waddinxveen. Op de website www.jong-en-parkinson.nl is meer te lezen over de ziekte van Parkinson en vooral wat dit betekent voor jonge mensen en hun omgeving.

Woensdag 3 november is het Dankdag voor gewas en arbeid. Deze dag in het kerkelijk jaar stamt uit de Middeleeuwen. Er waren toen in kerkelijk Nederland vaste bededagen. Dergelijke bid- en vastendagen werden toen vaker door de overheid uitgeschreven. In 1578, op de Synode van Dordrecht, werd bepaald dat er tijdens oorlog en andere rampen samen gebeden en gedankt moest worden. Een vaste dag om te danken werd in 1653 vastgesteld. Er werd toen besloten om iedere eerste woensdag van november een dankdag te houden voor het gewas (voedsel). Een oproep van de overheid tot een biddag klinkt niet tegenwoordig niet meer. Wel worden in protestants Nederland nog de bid- en dankdagen gehouden. Met de opkomst van de industrialisatie en dienstverlening is de betrokkenheid op de agrarische sector op de achtergrond geraakt. Nu zijn de bede- en dankdagen breder qua thematiek. Voor de 'nood in de wereld;', ver weg (oorlogen, christenvervolging, honger, ziekten) en dichtbij (wellicht zorgen in eigen gezin, familie en/of omgeving).